

**PRENSA
CORDINA**

ARTÀ

26 MARÇ 1988 No. 68 -V ÈPOCA - ANY XXIX- REVISTA QUINZENAL

sumari

* PORTADA

"L'oració de Jesús a l'Hort",
quadre de Sant Salvador.

(Explicació del mateix per
en Miquel Tous.

(Plana 2)

* POLÍTICA LOCAL

Ple del dia 21 de Març.

(Plana 2)

* SETMANA SANTA 88

Nou itinerari de la Proce-
ssó del Divendres Sant, i al-
tres innovacions que ens
conta el president de la
Confraria.

(Plana 6)

* PROGRAMA DELS ACTES A CELEBRAR.

(Plana 7)

* LLEGENDA DE LA BANDERA D'ARTÀ

(Plana 9)

* RACÓ D'ART

(Plana 10)

* NOTICIARI

* XERRIM XERRAM

* ESPORTS

* MÉS COL.LABORACIONS

la nostra pinacoteca

Miquel Tous

L'ORACIÓ DE JESÚS A L'HORT

Després del darrer sopar i d'un dia reblert de negres pressagis, quan l'horabaixa s'engolia el sol i la foscor anava extenint son mantell de dol sobre Betània, per la vora del torrent Cedron pujaven cap a Getsemani onze deixebles i el Mestre. A l'entrada del jardí, Jesús volgué que vuit dels apòstols quedassin a descansar dins d'una petita cova, fent-se acompanyar de Pere, Joan i Jaume.

Aleshores se sentia abandonat del seu Pare i volia almanco el consol d'aquella companyia. Ja ben entrats dins l'hort tancat de cactus, girant-se cap a ells els digué: "La meua ànima està trista fins a la mort. Quedau aquí i vetlau amb mi". Llavors se separà d'ells com a una distància d'un tir de pedra. Amb la llum de la lluna plena pogueren veure'l

quan amb el defalliment queia de genolls sobre la fullaraca i de la seva pell en brotaven gotes de sang. Al mateix temps, l'aire tebe de la nit callada portava fins a ells aquestes paraules d'angúnia: "Pare meu, si és possible, allunya de mi aquest calze, però que no és faci la meua voluntat sinó la teua".

Tots els apòstols dormien i Jesús els despert dient-los: "Aixecau-vos, el qui m'ha d'entregar ja s'atraca".

Per entre les branques dels arbres brillava l'incert i sinistre resplendor de llanternes i fusters, al temps que s'escoltava el trepig de soldats romans i altre gent, conduïts per Judes el de Karihot que, besant el Mestre, li diu: "Salve, Rabí".

"Judes: amb un bes entre-

gues el Fill de l'home?"

"A qui cercau?" "A Jesús Natzaretà". "Jo som". I els soldats caigueren per terra. Jesús va repetir la pregunta i feren la mateixa contesta. Llavors volgueren prendre el Mestre i Pere, defensant-lo, descarregà un cop d'espasa sobre el cap de Malco protegit per un elm de metall. L'arma rellisca i li talla una orelleta. Jesús, fent l'únic miracle d'aquell dia li cura. Tot seguit el prenen i el mansfermen, consumant-se així la traïció.

política local

PLE MUNICIPAL DEL DIA 21 DE MARÇ

El primer punt de l'Ordre del Dia, com és costum, era lectura i aprovació d'actes de plens anteriors.

El següent tema que creim el mòbil de la Sessió Extraordinària, deia textualment comsegueix: "Aprovació inicial del Pla Parcial del Polígon 6 del Pla General d'Extensió de la Colònia de Sant Pere, presentat per CIDUSA i Cala Vella.

En primer lloc direm que el Polígon 6 correspon a l'emplaçament de l'antiga bateria i canons de Betlem.

Aquesta empresa, hi té projectat fer-hi una urbanització de fins a 6.500 places. Pensant que Artà, poble, només en té 5.000 d'habitants. La resta que passa de dita quantitat és aproximadament el que correspon a Sa Colònia.

La urbanització projectada, està entre dues torrenteres que no serien tocades i endemés es faria un passeig paral·lel a cada torrent.

La zona marítima seria respectada íntegrament i per afegit encara darrera s'hi faria una zona ajardinada d'uns 70 metres d'amplària. Les altures dels edificis serien limitades per ésser estètiques amb l'entorn.

El portaveu del CDS mostrà la seva disconformitat amb la terminologia emprada. Va dir que no estaven d'acord que es digués

"aprovació inicial". El Sr. Batle li contestà que pareixia no haver-hi altra manera de definir-ho. Però, per a més seguretat demanà al Sr. Carrió, arquitecte municipal i allà present en aquell moment, si podria donar una explicació.

Segons ell Sr. Carrió, aquesta terminologia és l'única possible segons la Llei del Sòl, ja que aquesta és l'única forma de poder fer arribar el projecte als altres organismes competents, com abans ja ha dit el Sr. Batle.

Fent-se d'aquesta manera, tots els retocs que s'hagin de fer al dit projecte urbanitzador, es faran d'una vegada, ja que simultàniament estarà a informació pública i en poder dels organismes pertinents.

Al final tingué el vist-i-plau de tots els regidors assistents.

Segurament aquest projecte d'urbanitzar entre Betlem i Sa Colònia protegirà molt les tesis conservacionistes de S'Arenal de Sa Canova, ja que faria que hi hagués un bon tros de zona costanera dedicada al turisme i endemés unint dos nuclis ja existents.

L'altre punt a tractar era demanar un crèdit a "Sa Nostra" per a la pròxima fase de l'enllumenat públic.

Votaren a favor Independents, AP i PSOE i s'abstengueren els del CDS.

Tomeu Lliteras

editorial

El polígon industrial

Un nou projecte apareix a l'horitzó de la nostra vila i, com tota cosa nova, desperta tota una sèrie d'expectatives i d'il·lusions cap al futur: és el Polígon Industrial.

¿Què és el que pot donar una bona partida a aquesta projecte? Segur que una gran valentia empresarial i una forta col·laboració entre l'Ajuntament i els particulars.

El Polígon és una bona oportunitat. Significa a simple vista, aglutinar, reunir, centralitzar, concentrar les indústries i magatzems, descongestionar el casc urbà, evitar la dispersió per zones rústiques de la indústria urbana..., però també pot significar, i és el més important, un factor de desenvolupament de les empreses locals, al donar-los més possibilitats de creixement i racionalització, a més de passar a ser un focus d'atracció per a les indústries de tota la comarca. Artà, en moltes coses, ha demostrat que té vocació de centre comarcal i el polígon pot ser una primera passa per a un desenvolupament imaginatiu i, en certa manera, alternatiu al monocultiu turístic.

Serà necessari perquè totes aquestes alternatives s'acompleixin una feina constant i tenir en compte que es tracta d'una inversió a llarg plaç, que no es pot sacrificar a l'especulació quant a elegir una bona situació i una bona infraestructura, ja que això serà per sempre i serà el fonament sobre el qual es farà possible construir el futur èxit del polígon.

Creim que serà missió dels empresaris fer-ho amb tota racionalitat econòmica, però els poders públics hauran de vetlar perquè aquesta racionalitat tenguin en compte la necessitat d'indústries grosses i indústries petites i les possibles contradiccions que sorgiran entre interessos dels promotors i interessos de la resta del poble. Serà missió dels nostres governants armonitzar aquestes tendències, que, si bé poden coincidir en algunes ocasions, altres vegades, poden estar enfrontades.

Si s'aconsegueix donar aquestes passes, amb seguretat i rapidesa, ben segur que Artà es convertirà en el centre industrial de la comarca com ja ho és ara culturalment i històricament.

BELLPUIG

REVISTA QUINZENAL
Nº 68 V EPOCA 26 MARÇ 1988

REDACCIÓ
I ADMINISTRACIÓ:

C. Rafel Blanes, 10, 1ª ARTA

Dipòsit legal: P.M. 57-1969.

IMPRIMEIX:

Gràfiques Llevant
Carrer Ciutat, 55. ARTA.

CONSELL DE REDACCIÓ: R. Umbert, C. Obrador, G. Bisquerra, B. Lliteras, J. Mayol, S. Massanet, A. Esteva, M. Santandreu, J.Mª Massanet, E. Piris, Mª Gelabert, J.L. Martín.

COL·LABORADORS: M. Tous, B. Lliteras, A. Genovart, C. Obrador, G. Bisquerra, Rafel Bisquerra, M. Mestre, J. Morey, J. Mayol, P. Vaquer.

FOTOGRAFIA I DIBUIXOS: Portada: Torres. Interiors de C. Obrador. Dibuix de N. Casellas.

ADMINISTRACIÓ: G. Bisquerra, A. Esteva i C. Guerrero.

notícies

VIATGES D'ESTUDIS SANT SALVADOR

Com cada any, en aquest temps els diversos col·legis del nostre poble organitzen el que s'anomenen "Viatges d'estudis". Els primers en partir són els de 8e del col·legi de Sant Salvador que ho feren el dimarts passat, dia 22 i tornen el 29 a la nit. Visiten Barcelona, Saragossa, Monasteri de Pedra, Madrid i contorns. Són 25 alumnes i 5 acompanyants.

TERCER DE BUP

Aquests sí que ja prenen volada forta. Després de tot un any de suar-se el viatge (a alguns inclús els sobraràn doblers, gràcies a la bona organització duita p'En Pep Toni) a base de dur el bar de les festes patronals dels pobles de la comarca i d'organitzar multitud d'actes que els han reportat una bona suma de diners, ara, a la fi, partiran el dia de Pasqua a la matinal cap a Roma, visitant també Gènova, Pisa, Asís, Florència, Venècia, Milan i San Remo.

Al·lotets: que vos ho passeu molt bé!

SANT BONAVENTURA

Els més tardans són els de 8e de Cas Freres que partiran també, però, del 24 d'abril fins el 3 de maig. El seu destí és Andalússia, visitant, entre altres, Sevilla, Granada, Córdoba. Seran 38 alumnes i 3 acompanyants.

I parlant de viatges, 53 alumnes de 5e, 6e i 7e del col·legi Sant Bonaventura, se'n van de viatge a València la Setmana Santa, aprofitant una oferta de la Conselleria de Cultura. Aquest viatge té un caire cultural.

A tots els desitjam que aquests viatges siguin a més d'un temps d'esplai i diversió, un "viatge d'estudis" que els obri coneixements i nous horitzons.

CARAVANA

Demà dissabte dia 26 a les 10 del matí sortirà la "Caravana de Primavera" cap a Aubarca.

La partida serà des de Sa Clota, amb carros, cavalls, mules, ases, però no amb vehicles a motor.

El preu d'inscripció és de 2.000 pessetes, quantitat que es destinarà a despeses del menjar dels animals i la torrada del vespre. Els pelegrins romandran a la finca i la tornada està prevista pel diumenge horabai-xa.

REPRESENTACIO

El dia 26 a les 10 del vespre i el dia 27 a les 8, s'escenificarà l'obra "Jesucrist Superstar", al saló de col·legi Sant Bonaventura.

Esperem tenguí l'èxit que esperen els organitzadors.

EXPOSICIO COL·LECTIVA

El dia 26 a les 20,45 quedarà oberta la XXV exposició col·lectiva d'arts plàstiques a la Caixa de Pensions.

L'horari de visita serà el següent: Dies festius, de 11 a 13, i de 20 a 21,30. Els dies feiners serà de les 20 a les 21,30.

Aprofitam l'avinentesa per donar l'enhorabona i felicitar als responsables d'aquesta exposició en el seu 25e aniversari.

Per molts d'anys!

ALERTA ALS "CACOS"

Dies passats i pel barri del Figuerol, s'hi passetjava un "senyor" que entrava a les cases i si l'hi trobaven deia si coneixien un tal "senyor Pérez".

Sabem que a una casa que no hi degué trobar ningú va fer "sauvatge" la quantitat de 15.000 pessetes.

Un avís: no deixeu obert ni empès.

CARRERES DE CAVALLS

Les tradicionals carreres de cavalls, que cada any es celebraven el dia de Pasqua, enguany es faran el dia 31, festa del DIJOUS SANT.

Començaran a les 15,30 a l'hipòdrom de Son Catíu, organitzades pel Club Hípic d'Artà.

A la reunió hi haurà 8 carreres amb molts de premis pels guanyadors. La primera serà per "ponnies" fora còdi.

Esperem que l'èxit acompanyi dita reunió de cavalls.

ARA FA CINQUANTA ANYS

Amb aquest títol ha editat un quadern el col·legi públic d'Artà, escrit per en Jaume Cabrer Fito.

La finalitat d'aquest llibre sembla ésser una eina més de treball per superar alguns objectius del llenguatge d'una manera divertida i al mateix temps eficaç. En aquest quadern hi estan reflexades de qualque manera els estils i formes com s'expressaven els nostres avis i avant-passats, al nostre poble.

CONFERENCIES QUARESMAIS

Els dies 16, 17 i 18 de març tingué lloc a la Parròquia d'Artà un cicle de tres conferències quaresmals a càrrec de Mn. Llorenç Tous, Sor Maria Rigo i el Bisbe. Els temes eren respectivament: Qui és Maria; Maria, model de creients i Maria, figura i Mare de l'Església. Assistí gent de tots els pobles de la comarca, encara que l'església no es va omplir del tot cap vespre, si bé el darrer dia, amb la presència del Bisbe i l'Eucaristia presidida per ell mateix i concelebrada pels capellans de la comarca, tingué un caire més nombrós i festiu.

CANVI D'HORA

A les dues de la matinada del dia 27 d'abril, els rellotges s'adelantaran una hora, com ja fa uns anys es costum fer-ho.

Així que aquest dia tindrà 23 hores éssent el més curt de l'any.

Assessoria Fiscal

Costa i Llobera, 55

MAGDALENA MARIA

ARTÀ

Diplomada en Ciències
Empresarials

Queda tothom convidat a la inauguració que tindrà lloc el proper dia 8 d'abril, a partir de les 20 hores.

de la colònia

A. Genovart

POCA SÈRIETAT

El darrer editorial de BELLPUIG tocava el tema de les carreteres de la nostra comarca, un assumpte viu del que tothom ne parla a nivell de carrer, de cafè o de tertúlia d'amics; llàstima que aquests comentaris no tinguin més trascendència i es quedin al nivell esmentat sense anar més enllà.

L'editorial del passat Bellpuig em dona peu per tractar un tema que fa molt de temps duc a dedins i que he tocat alguna vegada en solitari escrivint cartes als diaris de Ciutat. Naturalment ni m'han contestat, ni m'han fet cas; es veu que devers les institucions autonòmiques es practica molt el valor del silenci.

Consider urgent pegar un crit d'atenció als responsables de la Conselleria d'Obres Públiques per dir-los que és injust que la Carretera Comarcal 712 d'Artà al Port d'Alcúdia, especialment des del Coll de Morell fins a la desviació a la Urbanització Serra Nova, es trobi des de fa anys en un estat deplorable.

Consider que és riure-se'n del poble, aprovar l'ampliació i nou traçat de la dita carretera, fer el pla d'expropiacions de terrenys i no dur a terme ni una cosa ni l'altra, donant l'única explicació de que no hi ha "fondos".

Consider que és jugar amb la paciència del poble mantenint una carretera amb unes condicions pessimes mentre els ciutadans som urgits a pagar impostos i fer declaració de Renda.

SEGONA FESTA A L'ERMITA

Seguint en que poc a poc s'ha anat fent costum, la segona festa de Pasqua, la Parròquia organitza una pujada a peu a l'ermita. Cada any, els allots de la catequesi, els seus pares i catequistes i tothom que vol participar-hi, puja aquest dia a l'ermita per disfrutar d'una jornada de convivència, germanor i natura. És una activitat més de la Parròquia -com a culminació de les festes de Setmana Santa i Pasqua- i una bona manera de donar sortida a les empanades que aquest dia "no toquen voreres".

¿Sap el Conseller d'Obres Públiques la quantitat de vehicles que passen per aquesta carretera, especialment en els mesos d'estiu? ¿Han pensat mai les Autoritats Autonòmiques que hi ha accidents que es produeixen no per negligència del conductor, ni per una falla mecànica, sinó per l'estat en que es troba el "firme" (és un dir) de les vies públiques? ¿Quins són els criteris que segueixen els responsables de la xarxa viària de Balears per donar prioritat a l'adob de les carreteres?

Vaig sentir que el Sr. Canellas per televisió deia que s'havia passejat per l'interior de l'illa (Sineu-Sencelles-Lloret Sant Joan) i que el pis de les carreteres estava en molt bon estat; i és veritat, ¿per què, doncs, aquests camins que són poc transitats han rebut asfalt conglomerat i la carretera Artà-Port d'Alcúdia segueix plena de bonyes, clots i volteres?

M'agradaria que la veu que aixecà Bellpuig i que aquest corresponsal recolza totalment des de la Colònia, fos també secundada per totes les persones que patim aquesta situació i comencem a urgir a l'Ajuntament que prengui les mesures en un tema que poc o molt ens afecta a tots. Tenc la impressió -ho dic així per no llançar altres expressions- que el tema que avui he exposat, s'ha tractat amb molt poca sèrietat per part d'aquells polítics que avui prometen i demà diuen que s'han acabat els "fondos".

TROBADA COMARCAL DELS DONANTS DE SANG

La Germandat de Donants de Sang de la Seguretat Social celebrarà -com ja ho anunciàvem fa un mes- la trobada anual comarcal, a la Colònia. Serà el capvespre del diumenge 17 d'abril.

A les 16 h. hi haurà missa a la parròquia (quedant suprimida aquest dia la del vespre). Seguidament imposició de medalles a les persones que hagin cobert un nombre determinat de donacions (10, 25, etc.). La festa continuarà a la residència on es farà un refresc, al que hi està convidat tot el poble. Les col·laboradores de la

Ara fa 25 anys

BELLPUIG, 8 de marzo de 1963, nº 39

* En el artículo de portada a manera de editorial y titulado "VIVIENDAS", leemos "...muchos peninsulares, hermanos nuestros, al llegar a nuestra villa, después de haber tenido que abandonar su hogar por necesidad, no pueden encontrar una miserable casa..."

* En SILUETA DEL MES, R.G.B., hace un cántico poético al almendro en flor "...que visten de hermosura nuestros campos..." citando un poema de Maragall: "Avui semblaven valents/i semblava que cantaven.../Sota les neus imminents/cantaven de l'alegria/d'haver florits innocents/abans de l'hora i del dia..."

* En VOCES AUTORIZADAS, Santiago esta vez entrevista a Serafín Giscarfré. Después de un breve repaso de su vida, se le pregunta por su "vocación teatral" "...Contaba unos quince años cuando, con algunos amigos y vecinos de parecida edad, fundamos ya la Agrupación Artística Artanense..." "...organizamos el Grupo Artístico Majórica..." "...el Ruiz de Alarcón..." destinado a Reus...me encargaron de la emisión de radio-teatro de Radio Reus...Ocupé el cargo de Director del Teatro Sindical...Director gerente de "Sésamo" etc..."

Se le pregunta si tiene alguna obra escrita, "...La gran traición", "Euridice", "Tres en la luna" y "Las aventuras de Colín"...como la adaptación de "Ca'n Malleu" El autor de la entrevista se despide de él dándole las gracias por las múltiples actuaciones que en Artà se han podido ver gracias a su intervención.

* De TRAILER DEL MES: -Cubre la plaza vacante de alguacil D. Jaime Bizquerri Ferragut.

Germandat a la Colònia han sol·licitat a l'Ajuntament la participació de la banda municipal de música i la presència de policies municipals per tal d'ordenar el trànsit rodant.

SETMANA SANTA

NOU ITINERARI PER A LA PROCESSÓ DEL DAVALLAMENT I ALTRES INNOVACIONS

Sens dubte que l'espectacle més popular que es realitza a la Setmana Santa a Artà és l'acte de l'Endavallament.

I potser que també ho sia a nivell de Mallorca, ja que molta gent de fora ens visita per admirar aquesta escenificació.

Bellpuig, davant la proximitat de la Setmana Santa, i per poder donar un avanç de tots els actes que la confraria del Davallament té en projecte celebrar enguany, ha volgut "pulser" l'opinió del seu novell i dinàmic president, en Pere Pep Gil.

BELLPUIG.- Pere, t'agraïria ens fessis un breu resum dels actes que dins pocs dies pensau realitzar amb motiu de la Setmana Santa.

PERE.- Amb molt de gust. Per començar, i com cada any, es farà el "Pregó" a Sant Salvador el dia del Ram. Enguany anirà a càrrec de na Catalina Serra Fito, nativa d'Artà i que viu a Ciutat on treballa de periodista.

El Dijous Sant s'escenificarà l'Auto Sacramental del Sant Sopar a l'escala del Convent, i seguidament la processó cap a l'Església, seguint el mateix itinerari dels altres anys. Aquest acte no és novetat, però sí és una cosa que l'any passat no és va celebrar per motius tècnics.

El Divendres Sant s'escenificarà el gran espectacle del Davallament de la Creu a Sant Salvador, i seguidament la processó fins a l'Església, però amb una novetat, l'itinerari no serà la davallada per l'escala, com s'havia fet sempre, sinó que es farà per la carretera. Això s'ha pensat de fer-ho així, degut a la gran multitud que no cabia a l'escalonada i que dificultava el pas de la processó. Seguirà pel carrer Figueretes, Pou Nou, Sancho de La Jordana i Sant Salvador per acabar a la Parròquia. Esperem que l'èxit ens acompanyi i també el temps, però ja dic que es fa com una experiència.

B.- A més de tot això, hi ha altres modificacions?

P.- No. En teníem altres de pensades, però ha faltat temps i estudi per dur-les a terme. Potser l'any qui ve es celebrin.

B.- S'han introduït altres detalls dins els actes a celebrar?

P.- Sí. Els vestits dels cen-

turions seran tots nous, gràcies a algunes dones cosidores d'Artà a les que ho agraïm sincerament.

També sortiran 20 carapunats nous, distints dels del convent. Ademés dels "passos" ja acostumats, enguany n'hi haurà un de nou. Es tracta d'una "Pietat", realitzada per en Pep Forteza, al que també agraïm el seu esforç. S'han comprat 18 focus nous, gentilesa de l'Ajuntament, com també l'electrificació de l'escala del convent. A la processó, es duran 200 antorxes noves, per il·luminar la costa de Sant Salvador.

B.- S'ha dit pel poble que l'Orfeó no cantarà al Davallament, què hi ha de ver?

P.- Es ver. No cantarà a l'acte del Davallament, perquè així ho han trobat, degut a la poca acústica del lloc, i a la diferència del seu cant en vers dels discs, però sí cantaran al Pregó i a l'entrada de les processons a l'Església.

B.- Quina propaganda es fa dels actes de Setmana Santa?

P.- Només s'han fet 200 cartells anunciadors d'aquesta "Setmana", també obra d'en Pep Forteza, els quals es repartiran pels establiments d'Artà i potser alguns als veïns pobles. Pensam que la propaganda es fa sola, amb la massiva assistència de la gent que ve a veure-ho.

B.- Vols afegir res més?

P.- No. Però vull repetir les gràcies a l'Ajuntament per les seves ajudes i també a molta altra gent i entitats, que també ens han donat la mà, ja sia en feina o en donatius.

Acabam aquesta breu xerrada amb en Pere, president de la Confraria del Davallament d'Artà, i que per primera vegada assumeix la responsabilitat dels actes populars de la Setmana Santa. Esperem que tot surti així com ho desitja i per molts d'anys.

G. Bisquerra

* * *

A ARTÀ 1988

programa de festes

Dia 27 de març.- DIUMENGE DEL RAM

Convent	A les 10'30	Benedicció de Rams al Claustre. Processó i Missa.
Parròquia	A les 11'45	Benedicció de Rams a St. Salvador. Processó i Missa a la Parròquia.
Sant Salvador	A les 18	Pregó de Setmana Santa, a càrrec de Catalina Serra Fito. Actuació del cor Orfeó Artanenc.
Colònia	A les 10	Benedicció de Rams a Ca Ses Monges. Processó i Missa a la Parròquia.

Dia 28 de març.- DILLUNS SANT

Colònia	A les 21	Celebració Penitència.
---------	----------	------------------------

Dia 29 de març.- DIMARTS SANT

Parròquia	A les 21	Celebració Penitència.
-----------	----------	------------------------

Dia 31 de març.- DIJOUS SANT

Convent	A les 18	MISSA DEL SANT SOPAR
Parròquia	A les 20	MISSA DEL SANT SOPAR
Convent	A les 21'30	Autosagramental. Seguidament Processó amb el següent itinerari: C/Convent, C/Major, Placeta d'es Marxando, C/R. Blanes, Plaça d'Espanya i C/ St. Salvador. Actuació del cor Orfeó Artanenc. Posteriorment a la Parròquia, vetlla de pregària.
Colònia	A les 20	MISSA DEL SANT SOPAR
Colònia	A les 22	Processó.

Dia 1 d'abril.- DIVENDRES SANT

Convent	A les 15	Celebració de la MORT DEL SENYOR.
Parròquia	A les 19'30	Celebració de la MORT DEL SENYOR.
Sant Salvador	A les 22	ENDAVALLAMENT DE LA CREU I PROCESSO DEL SANT ENTERRO, amb el següent itinerari: Costa de St. Salvador, Figueretes, Pou Nou, Josep Sancho de la Jordana i C/Sant Salvador. Actuació del cor Orfeó Artanenc.
Colònia	A les 20	Celebració de la MORT DEL SENYOR.

Dia 2 d'abril.- DISSABTE SANT

Convent	A les 20'30	VETLLA DE PASQUA.
Parròquia	A les 22	VETLLA DE PASQUA.
Colònia	A les 20'30	VETLLA DE PASQUA.

Dia 3 d'abril.- DIUMENGE DE PASQUA

Parròquia	A les 9	Processó del Crist Ressuscitat i Missa de Pasqua.
Convent	A les 12	Missa.
Sant Salvador	A les 18	Missa.
Convent	A les 20'30	Missa.
Parròquia	A les 21	Missa.
Colònia	A les 10'30	Processó del Crist Ressuscitat i Missa de Pasqua.
Colònia	A les 19	Missa.

col.laboració

Rafel Bisquerra

7 d'abril de 1988

DIA MUNDIAL SENSE TABAC

La 40 Assemblea Mundial de la Salut ha demanat a tots els països membres que celebrin el dia 7 d'abril de 1988 el Dia Mundial sense Tabac. S'ha elegit aquesta data perquè coincideix precisament amb el 40 aniversari de la OMS (Organització Mundial de la Salut). Aquest fet crec que ens obliga a recordar algunes informacions que portin a adoptar una actitud davant el tabac.

Recentment s'han anat descobrint múltiples efectes nocius del tabac sobre la salut. A títol d'exemple recordem que el 37'8% de morts es deuen a malalties cardíacques, provocades en primer lloc pel tabac, junt amb altres causes (hipertensió, colesterol, dieta alimentària, abstinència d'exercici, estress, etc.). El 20'4% de morts es deuen a neoplàsies malignes, essent el fumar una de les causes principals. El tabac té efectes demostrats en cardiopaties, bronquitis, enfisema, càncer (de laringe, d'esòfag, broncopulmonar i d'altres), obstrucció bronquial, disminució de la capacitat pulmonar, augment de la mucositat, arterioesclerosi, infart de miocardi i moltes altres. S'ha arribat a afirmar que més de la meitat dels llits dels hospitals estan ocupats per malalts relacionats amb el tabac.

La gravetat del problema augmenta quan considerem els efectes del tabaquisme sobre la descendència. El tabac afecta al fetus si la mare és fumadora. Fills de pares fumadors experimenten retards en el creixement tant físic com intel·lectual. Fills de pares fumadors experimenten una quantitat superior de malalties respiratòries, neumonia, bronquitis i altres. Hi ha proves evidents, en molts cassos alarmants, dels efectes del tabac sobre els fills.

I encara més. S'ha demostrat també que el no fumador que es veu obligat a respirar el fum dels fumadors en un ambient tancat pot sofrir efectes nocius equivalents a si hagués fumat. A la persona obligada a respirar el fum dels fumadors, essent ella no fumadora, se la denomina "fumador passiu". En aquests moments, la defensa del fumador passiu, principalment els infants, constitueix un dels objectius primordials dins el problema del tabaquisme.

L'experiència demostra que és molt difícil que un fumador deixi de fumar. Però, és possible. En definitiva, es tracta de proposar-s'ho seriosament. Nogensmenys hi ha mètodes que ajuden a deixar de fumar. Ara bé, si un vol continuar fumant que

ho faci, te tot el dret. Però que no ho faci en públic. Ningú s'ha de veure obligat a respirar el fum dels fumadors essent un no fumador.

A diari surten a la premsa i a les revistes especialitzades noves informacions sobre els efectes nocius del tabac. Això fa que arreu del món s'hagin iniciat campanyes de prevenció i defensa del fumador passiu. Crec que valdria la pena aprofitar el Dia Mundial sense Tabac per iniciar una campanya en el nostre poble. La meua modesta proposta inclouria, entre altres, que tot hom hi pot afegir, les següents propostes:

1. Que a tots els llocs públics hi hagi cartells indicant la prohibició de fumar.

2. Que a les escoles s'informi dels efectes nocius del tabac, insti-

tucionalitzant una campanya permanent de prevenció dirigida a 8e d'EGB, BUP, COU i FP.

3. Que els no fumadors perdin la vergonya de demanar que per favor no es fumi en llocs públics tancats.

4. Que els grups socials de model (metges, educadors i polítics) prenguin consciència del problema, procurin no fumar en públic, i si és possible, deixar-ho definitivament.

Aquestes són algunes propostes, entre moltes altres que es podrien fer. En definitiva del que aquí es tracta és de crear consciència del problema i de celebrar el 7 d'abril de 1988 com a Dia Mundial sense Tabac. En el ben entès que no sigui un dia sense tabac sinó el punt de partida cap una societat sense fum.

Telex 69565 VGOR E G.A.T. 820

Calle Binicanel·la, 12 - ☎ 585515/52 - CALA MILLOR
Carretera C/la Agulla, 19 - ☎ 564017 - CALA RATJADA

SEMANA SANTA 88

TURQUIA: 8 días, desde.....	67.000
GRECIA, 8 días, desde	44.500
EGIPTO: 9 días	119.900
AUSTRIA: 8 días, desde	55.800
MINI TOUR por MARRUECOS	49.900
LAS PALMAS DE GRAN CANARIA	
9 días	33.800
VENECIA: del 31 al 04 abril (incluye	
avión, hotel 3 estrellas en media p..	49.500

FALLAS EN VALENCIA:

del 19 al 20 de marzo (incluye avión y traslados..... 12.500

VUELOS CHARTER INTERNACIONAL

LONDRES.....	20.000
ZURICH	24.950
NEW YORK	49.500

PARA MAS INFORMACION
CONSULTENOS SIN COMPROMISO

HOTEL-APARTAMENTOS
-RESTAURANTE

MINI GOLF
CANYAMEL

Artanense: TU LOCAL!

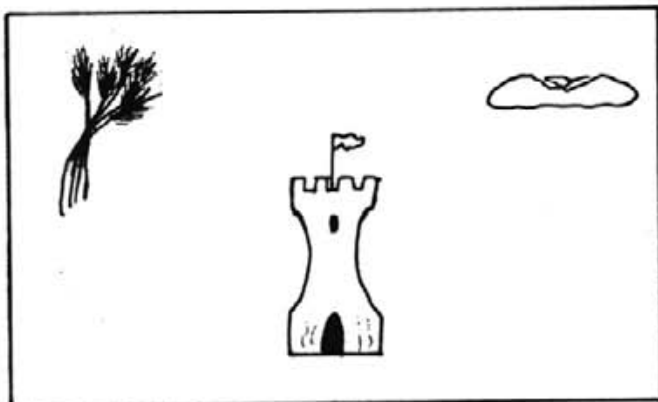
col·laboració

LLEGENDA DE SA BANDERA D'ARTÀ

Artà té, des d'ara, la gran oportunitat de demostrar la seva sobirania. Les nostres autoritats tenen el disseny del que pugui esdevenir la pròpia bandera artanesca. "Lo Drap major i honor de les terres artanes". Per corroborar aquest fet tan patriòtic, BELLPUIG treu el domàs de festa solemne i posa a l'abast dels seus lectors la Llegenda sobre tal succés.

"En temps de quaresma d'un any tirurany, lo Rei en Jaume I arribà de cames a lo Pla de Son Reial. Quan colombrà la Serralada nostra, a mostres del general lo Senyor Don Pere de la Maça, general d'ordre major, Lo Rei digué a tota la tropa: "Cavallers, hem arribat a La Serra Artana. Per Déu i la Santa Creu, tinguem la força de la Fe que ens dóna la veritat del qui tot ho pot. Endavant mos feels". A onze hores de lent caminar, passaren vespres a un estanyol vora mar les quals aigües eren de bon beure. A sol naixent, tots tenien llestes les lligacames. A crit de Lo Rei, partiren vers la Serralada duent les de perdre. Lo Rei manà que el combat havia de tenir lloc per sobre els moratius. D'aquesta mena ho feren. Però, oh penyora pinyora, els barbariscs estaven forts dins una covassa tot i gairebé inespellibles. Lo Rei, que era de gran saviesa, col·legigué que l'única forma d'expedir-los seria el foc. Així aferrissà los seus portant feixos de llenyam encès i amb un obri-ulls, tengué la morasca vençuda i batuda. Lo Rei féu lo senyal de la Creu amb l'espasa la qual colgadura arribava a sos peus.

A torn de lo Sant Senyal sentigué uns gemecs plorinyaires i esgarrafadors. Girant la mirada allà d'on venia la gemagadissa, vegé un Castelló tan agradós amb una torreta per final que comandava el primer aiguavés que tenia una porta de mig pent. Lo Rei entrà i a una raconada de dit Castelló, hi hagué un crestó qui n'era aliè a tota batalla succeïda. El crestó mortificava a una donzella de carn blanca qui havia sang per tot el cos. Els vassalls abraonaren dit crestó, i Lo Rei preuà nom i senya a dita donzella. Aquesta li digué que era cristiana i que per tal sol motiu el crestó la martiritzava, perquè en Baba Yusifar volia que sigués la dama esclava i primatxera del serrall. També di-

gué son nom: Albinella Riamara, cristiana per la fe de Déu el vertader. Lo Rei l'acollí a sos braços instant en què Albinella expirava, per fort martiri rebut. Lo Rei que es disposava a posar-la sobre una taula, vegé uns estovalles que uns temps haurien estat blanques i que eren esdevingudes roges i tenyides pel polssim de les terres artanes, vermells com galtes de jovenella. Lo Rei primfilà les dites estovalles ullant a la part dreta un pa de forment i a la part esquerra un ramell de forment en lo estat natural. Però lo que cridà més gran mirament va ésser lo mateix Castelló brodat just abaix del pa i del ramell de forment. Es tractava d'una semblança cabal del Castelló que ell en persona havia vist des de fora. Lo Castelló d'una torreta era la morada d'en Baba Yusifar i son propi serrall.

Lo Rei es trencava el closcam. La mort d'Albinella lo tenia apenat. Tant, que amb lo dit index de sa mà dreta, ungí la sang d'Albinella marcant tantes barres vermelles al Castelló, com li resistigué l'enteresa. Sepultaren Albinella i Lo Rei exclamà: "On hi hagué guerra i combat, hagi la pau". Per lo que posà per sobre la torreta del Castelló un drapet blanc, símbol de pau i bonança".

Amic lector: perdona els paràgrafs reiteratius. Es tracta d'una recollida oral. Moltes gràcies.

saló de bellesa

ESTEL D'AUBA Isabel Solano
Esteticista titulada

Carrer Joan XXIII, 19-12 - Tel. 56 29 50

ARTA (Mallorca)

Maquillatges
Neteja de cutis
Depilacions
Tractaments facials i corporals
Tractaments anticel·lulítics
Drenatge linfàtic.**NOVETAT**Tenim a la seva disposició:
DEPILACIO ELECTRICASE PRECISA OFICIAL 2a.
O AYUDANTE**CARPINTERIA
GINARD**Avda. Ferrocarril, 15
Tel. 562714

col.laboració

astrologia

Miquel Mestre Ginard

URANO

Datos astronómicos:

Es el primero de los Planetas Exteriores. Fue descubierto en 1781 por Herschel. El año uraniano equivale a 84 años terrestres y su día a 10 horas y 49 minutos. Tiene cinco satélites y está en la posición séptima en relación a su proximidad al sol. Con un volumen 64 veces mayor que el de la tierra, dista del disco solar una media entre 2.735 y 3.004 millones de km.

URANO en Astrología simboliza la individualización máxima. Es el Arquetipo individualista: rebelde, inadaptado, original, creador y excéntrico.

La acción de Urano es brusca, inesperada, total y repentina. Cambios revolucionarios, algo extremista, que rechaza de plano todas las normas convencionales y rutinarias.

Urano mira siempre hacia el futuro, intuyendo siempre las buenas oportunidades. Es, asimismo un amante del riesgo, de las hazañas, de los récords, vanguardista y con una marcada tendencia al excentricismo.

Dispone de una fuerte ambición de poder que, unidas a sus excelentes capacidades intelectuales, le dotan de un medio casi infalible para alcanzar las metas propuestas.

Urano además, dota al individuo de un fuerte poder de comunicación y sociabilidad (en un Planeta bien dispuesto en la Carta). Versá-

til, original, creativo, pero también con tendencia a la exageración y al extremismo.

El lugar de la Carta Natal donde se halla **URANO** es el punto en que a la persona se le está permitida una mayor libertad, una mayor independencia. El lugar donde la sociedad le permite que su individualidad destaque.

Urano, en lo que a la patología se refiere, dispone a la persona, bajo su fuerte influencia, a reflejos nerviosos convulsivos, tics, espasmos, irritaciones...

Urano es el símbolo de los cambios revolucionarios que se operan en las sociedades. Pero el cambio es siempre brusco, repentino. Surge de una rebeldía que arrasa y destruye todo lo establecido.

Su elemento: **El Fuego**. Caracterología: **Apasionado**.

URANO forma con **NEPTUNO** el llamado departamento de **SIGNIFICANCIA**.

Tradicionalmente se decía de Urano que en estado maléfico predisponía a los accidentes y a los cambios repentinos en la vida de una persona. Lo que sí está claro es que el ambiente de novedad y cambio sí agrada sobremanera al uraniano y que su amor al riesgo sí podría conllevar una tendencia a sufrir accidentes.

URANO gobierna el signo de **ACUARIO** y la Casa XI.

racó de l'art

NOTÍCIES D'EN PEP TOSAR

Dia 9 de març es va estrenar al Teatre Lliure de Barcelona, i per la companyia titular, l'obra de Josep M. Benet i Jornet El manuscrit d'Alí Bei. Al repartiment hi figura en **Pep Tosar**.

Dia 11 apareixia a El País la notícia de l'estrena, a quatre columnes i firmada pel polèmic crític de teatre Joan de Sagarra, fill del gran dramaturg. Quan parla de la interpretació, diu textualment:

"A destacar també la interpretació de Pep Tosar (Omar Mohamed), toda una sorpresa, (...)"

Breu, la referència. Cal tenir en compte que en Pep és als inicis de la seva carrera i és lògic que les participacions en obres de primera categoria siguin, per ara, secundàries.

Però si és breu, és també significativa a causa de qui firma l'article. El senyor Joan de Sagarra passa per ser el crític més càustic i iconoclasta dels que actualment tenen un nom reconegut. Recordem l'encesa polèmica de fa uns pocs mesos en relació a les crítiques habitualment ferotges que publica aquest periodista. Josep Mª Flotats va signar un històric article, al diari Avui, on afirmava que en el futur es negaria a actuar en un teatre on hi hagués el senyor de Sagarra. L'actor Boadella s'hi afegí i durant un temps la cosa anava ben envirmada.

En la crònica que comentam, el judici global de la interpretació és que "es bastante desigual" i al protagonista li assenyala clapes al temps que reconeix la dificultat del personatge. L'actor protagonista és Pep Munné, que va ser jugador del Reial Mallorca.

En Pep Tosar agrairà molt més aquest "toda una sorpresa" que no els ànims que des d'aquí poguem donarli. I que li donam, naturalment i càlidament. Però hem volgut recollir el comentari prestigiats que ens ha d'alegrar a tots els qui, des d'aquí, seguim la seva carrera.

Jaume Morey

☆ ☆ CARTAS ASTRALES ☆ ☆

Conozca las posiciones planetarias de su nacimiento.

Ascendente, aspectos e influencias celestes en su personalidad.

CONFECCION DE CARTAS ASTRALES

Precio: 5.000 Ptas. Tl. 57 80 27 - Tardes.

esports

QUE NO DECAIGUI !

PREFERENT

CALA D'OR 5   ARTA 1
 ARTA 1   FELANITX 2

Comentari

Dues derrotes més, esperades, però també més lluitades.

Dins Cala D'Or, mentre jugaren els onze jugadors (se lesionaren Martínez i Remacho) se mantengué el tipus, i posaren les coses difícils al líder actual. Després amb 9 jugadors es va perdre estrepitosament.

A Ses Pesqueres, i davant un dels "gallets" del grup -Felanitx- es va perdre amb "lio" final (de conseqüències imprevisibles a l'hora de redactar aquest comentari). El partit no va acabar (estava en temps de descompte) i una derrota més que va començar als primers minuts amb un penal més que discutible damunt el davanter centre contrari i que va sentenciar el partit. Després l'àrbitre seguí martellejant els locals amb faltes, targe-

tes i arribant al nerviosisme final (si bé no s'havia d'arribar al que es va fer) Hi hagué una agressió a Ginart II que l'àrbitre sols va ensenyar targeta groga i això feu perdre més la poca calma que hi havia. Al final, l'Artà jugant amb 10 homes, per expulsió d'en Julià, per doble amonestació, aconseguí el seu gol de penal, obra d'en Martínez.

Després, dues jugades conflictives, una a cada àrea, i, al contra-atac el Felanitx, n'Arrom va fer falta i penal. A partir d'aquí, protestes, crits, empenyes i l'àrbitre que s'assustà i se'n va anar a les casetes. Ara a esperar la decisió del Comitè.

Dins lo positiu, la lluita dels jugadors, i sobretot (i és nou) l'afluència de públic que cridà i animà els jugadors locals. Malgrat tot, encara hi ha possibilitats de tenir futbol les properes campanyes.

Que no decaigui!

FUTBOL

ALTRES
RESULTATS

ALEVINS

AVANCE 3   Colònia 2

INFANTILS

S. Roca 1   AVANCE 3

AVANCE 5   Ses Salines 1

JUVENILS

ARTA 1   Porto Cristo 0
 (Vives)

ARTA 2   Poblense B 0
 (Juanma)

Barracar Atc. 2   ARTA 2
 (Pozo, Vives)

BÀSQUET JUVENIL

CAPDAVANTERS DE LA CLASSIFICACIÓ

PLA NATESA 81 VIALSA 83
 VIALSA 69   SANTANY 49

Després d'aquests dos partits el VIALSA s'ha col·locat al capdavant de la classificació. Afegir que els resultats dels altres equips han ajudat al nostre liderat.

El partit disputat a Palma davant el Pla de Na Tesa, va necessitar de dues pròrroques per poder donar el guanyador. A la fi el resultat ens va afavorir.

El partit tingué un parell de fasses. En principi dominàrem, però a la segona part foren els de Palma els que passaren a dominadors però després el VIALSA s'entonà i a falta de quinze segons

encistellàrem els dos punts de la victòria.

Davant el Santany, el partit va ésser molt més clar al nostre favor. Ben prest ja aconseguírem aventatge en el marcador. Volem destacar la figura d'en Rafel Carrió, que va donà una lliçó de rebots i coratge davant les cistelles.

Una victòria per tant molt important, que ens col·loca els primers de la classificació i ens encoratja per fer bon paper dins el camp del Perles a Manacor.

Pere Vaquer

Manuel Galan Massanet
 1,89 16 anys.
 ALER DEL VIALSA

1er. Torneig Billar Americà "Bar El Dorado"

El passat dia 18 de març finalitzà el 1er. Torneig de Billar Americà Bar El Dorado.

En la modalitat masculina els guanyadors foren: Rafel Mascaró, Pep Maria i Tolo Ginard. En la modalitat femenina: Antònia Rayó, Bel Caldentey i Mª A. Danús.

El Torneig fou un èxit ja que hi participaren un total de 62 entre homes i dones.

Enhorabona!

1er. Torneig de Truc "Bar Almudaina"

Aquest 1er. Torneig de Truc es va celebrar al Bar Almudaina els dies del 17 de febrer al 5 de març.

El número de participants foren 34 i se jugaren 142 partides. Els guanyadors varen ésser en Mateu Sureda i en Guillem Danús.

Enhorabona, per tant, als guanyadors i també als organitzadors d'aquest primer torneig de Truc.

...XERRIM XERRAM...

A ON ARRIBAREM, germans meus. El que faltava. N'hi ha que han pres Na Batlessa per un ranxo i amollen bísties per sota les palmeres. Si Don Galiano aixecava el cap. Dijous de la setmana passada hi havia dues "flegarasses" de campionat. Una colla d'alemanys es meravellaven demanant la procedència de tals eqüestres recto-culorum-cagamentorum-posteriorum.

COM CANVIEN ELS TEMPS. Fa uns dies vingué el Delegat del Govern i res de res. Ni trull, ni nervis, ni mossets, ni policia especial. Els quatre o cinc representants del Consistori, una xerradeta consistent sobre la seguretat ciutadana i a contentar la panxa a Ca'n Faro. Per cert, ara que estan tan de moda les campanyes anti-tabac, el governador, un cop haver omplit el gavatx, demanà un "puro" com una estaca de fermar bous. És així com es demostra el contrari del que es predica. Senyor batle, regidors en

cap, posau un guardarobes amb mitja dotzena de corbates per cassos semblants. Fa més fi. Vesteix bastant millor.

AIXO DE ROMPRE DISCS de circulació, ja fa i passa de tou. Vaja uns annerots que pasturen per dins la vila. Ho abrusen tot. El propi llistí de telèfons, fet paperins, haguent-hi fulles per tota la carretera nova. No sé a on van aquesta genteta. Si són els Talaïots més importants de la Canova, dos diners del mateix. Tanta dolentia, serà possible? Si continuem així, bona nit si et colgues. Mal camí duim.

ENGUANY PAREIX que els comicis de la Setmana Santa no poren ésser més positius. Hi haurà enlluminat nou i importants novetats en el Sant Sopar. I què tal el cartell d'en Pep Forteza? No el trobau original? El fet de no haver-hi els braços clavats a la creu, és una prova d'imaginació.

ARA QUI VA D'ETIQUETA és en Joan Sopa. Pels bigotis d'en Dalí. O farà un tro o ben prest tindrà totes les façanes convertides en quadres. Un dia d'aquests, exposarà en es Casino de Mallorca amb una trentena d'obres. Joan, sort i a vendre. Però, alerta als xerralls-marralls que són força perillosos. Si triumpfes, compra esperit camforat perquè hauràs de gratar a la vela. Com més amunt volaràs, més nombrosos seran els qui esperin ton esclat.

endevinetes d'En Pere Xim

En el món és famós,
a la taula presentat,
és molt bo entremesclat
per a tothom molt gustós,
sa mare el té enfilat
i n'hi ha de molts colors.

(Solució al nº anterior:
Ses colsloris.

Principales acuerdos tomados por la Junta Directiva del Club de la 3ª Edad, con la asistencia de la Srta. Coll, asesora del club.

Se dió cuenta de la comida de compañerismo en el Celler de Ca'n Faro, con la entrega de trofeos ganados en el billar durante el año 1987.

Se entregó un regalo-agradecimiento a Jaime Vives Sureda, socio 413, por su ejemplar conducta.

Entrega de un pergamino, obra de Gabriel Esteve Ferragut, a D. Cristóbal Ferrer Pons, como socio-protector del Club. Dicho acto fué filmado en Vídeo por el socio Juan Ferragut, el cual dió la sorpresa final, leyendo un verso a cada uno de los miembros de la junta.

RECEPTA CULINÀRIA del xeff fogo'

Qué passa con el fumar?
Perqué fan tales campanyes?
No sen darán grandes manyes
per tal vici deixar anar.
Com més propaganda han,
fan aumentar la fumera
i això no és la manera
per parar un costum tan gran.
Que posin con Chernóbils
i mos deixin fer a noltros
i no ens passi lo que a voltros,
grandíssims reis immòbils.
I venga grandes cartells.
No fumes que te consumes.
I a la mort te resumes.
Però segur. Ho fan ells?
Tria. Tabac o salud.
Sols hay una solucione,
no fer cas al gros patrone,
que fa la llei del embud.
Dicen los bons galenos:
de menjare, tumbas llenas,
de sopare, más rellenas
i de fum, són las menos.
Mata molt més l'ambició
de ser un gran potentado,
questo sempre ha portado
más clients al enterradó.
Sempre s'ha vist i verá,
quel pobre és el gros pagano,
quan de paga ell s'en vá,
el metge le da la mà
i en la boca té un Habano
i lo priva de fumá.